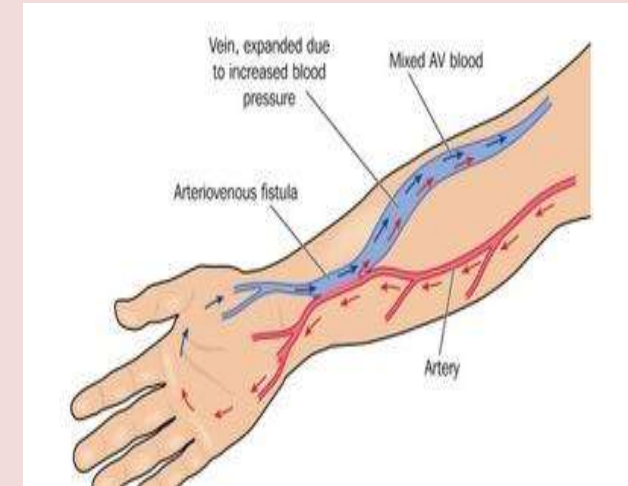

فیستول چیست؟

ارتباط بین یک ورید و یک شریان بطوری که وریدهای بیمار پر خون شده و جداره آن قوی شود.

بطور معمول 4-6 ماه قبل از شروع همودیالیز باید برای گذاشتن فیستول اقدام کرد در نتیجه فیستول گذاری سیاهرگ به قدری بزرگ و پر خون می شود که دسترسی به خون زیاد را امکان پذیر می سازد. برای استفاده از فیستول لازم است حداقل 6-8 هفته از زمان عمل بگذرد. از فیستول می توان 5 تا 7 سال استفاده کرد. و در صورت مراقبت صحیح تا 10 سال یا بیشتر میتوان استفاده کرد.

محل های ایجاد فیستول:

دو محل معمول برای ایجاد فیستول بین سرخرگ و سیاهرگ ، مچ دست و آرنج است .

موارد زیر را بعد از گذاشتن فیستول رعایت کنید:

- در حفظ پانسمان زخم کوشا باشید.
- می توان پانسمان را 72 بعد برداشت و دوش گرفت .
- بخیه ها 10 روز بعد کشیده می شوند زخم باید خشک و تمیز بماند.

- بعد از جراحی قادر به رانندگی نیستید .

- وجود ارتعاش در محل فیستول را کنترل کنید.

- محل فیستول را از نظر وجود خونریزی، ترشح، قرمزی، تورم، تغییر رنگ و درد بررسی کنید.

- روی دست فیستول دار خود نخوابید.

- از مچ بند، دستبند، ساعت و پوشیدن لباس با آستین تنگ خودداری کنید.

- از بی حرکتی مداوم دست فیستول دار بپرهیزید.

- از خوردن داروهای پایین آورنده فشار خون بدون مشورت پزشک خودداری کنید.

- از حمل وسایل سنگین و ضربه به دست فیستول دار جلوگیری کنید.

- از تیغ برای زدودن موی دست فیستول دار استفاده نکنید.

- از کندن پوست های زخم دست فیستول دار خودداری کنید.

- از دست فیستول دار فشار خون نگیرید و روی آن تزریقات و خونگیری انجام ندهید.

- در یکی دو روز اول بعد از جراحی حداقل چند بار بازو را بالا نگه دارید تا درد و تورم شما کاهش یابد .

- در صورت درد طبق نظر پزشک مسکن مصرف کنید.

- در صورت وجود درد یا سردی در دست به پزشک مراجعه کنید.

- نبض فیستول را روزانه و بعد از هر بار افت فشار خون لمس کنید.

پس از گذاشتن فیستول ورزش های زیر را انجام دهید:

- دست را پایین تر از قفسه سینه قرار داده خمیر و یا توپ قابل ارتجاع را در دست گرفته و باز و بسته کنید. 20 مرتبه انجام داده و سپس استراحت کنید. مجدداً چندین بار مورد فوق را انجام دهید. (5 مرتبه)

- باز و بسته کردن آرنج با وزنه های نیم و یک کیلویی در دست عمل شده را روزانه چند مرتبه انجام دهید.

- در روز چندین مرتبه شمارش انگشتان دست عمل شده را به ترتیب از انگشت کوچک به طرف انگشت شصت انجام دهید ..

- توصیه هایی برای نگهداری فیستول:

- از آنجایی که فشار خون کمتر از 10 باعث کم خونی و از کار افتادن فیستول میشود ، بنابر این از کارها و داروهای گیاهی که باعث کاهش فشار خون می شود خودداری نمایید.

- از وارد شدن ضربه به دست فیستول دار اجتناب کنید.

- از آویزان کردن کیف بر روی شانه دست دارای فیستول بپرهیز کنید.

مرکز آموزشی درمانی امین

فیستول و مراقبت از آن

منبع: برونر و سوارث

جهت استفاده از مطالب آموزشی به
سایت بیمارستان مراجعه نمایید

www.amin.mui.ac.ir

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	فیستول و مراقبت از آن
تهیه کننده	مریم خان محمدی
تأیید کننده علمی	دکتر محمدی
سمت	فوق تخصص عروق
تاریخ تهیه	1402
تاریخ بازنگری	1405
نوبت بازنگری و کد پمفلت	اول PE-vess-01

- در صورت اسپهال و استفراغ شدید ، خونریزی یا مصرف داروهای ضد پر فشاری خون، بعد از هر بار افت فشار خون ارتعاش لمس شود و از لمس نشد سریعاً به پزشک یا بخش مراجعه نمایید .

- قبل از ورود به بخش همودیالیز حتماً دست فیستول دار و محل فیستول را با آب و صابون شسته و خشک کنید.

- قبل از خارج شدن از بخش از قطع خونریزی محل فیستول مطمئن شوید.

- بعد از خارج شدن از بخش در صورت شروع مجدد خونریزی ، دست و پای خود را گم نکنید و با آرامش یک پنبه یا گاز یا پارچه تمیز را روی فیستول قرار داده و فشار داده و خونریزی را کنترل کنید.

- به هیچ وجه فیستول را نخارانید.

- در هر نوبت دیالیز تغییر محل سوزن زدن را به پرسنل یاد آوری کنید .بستن دستبند و مچ بند و ساعت و پوشیدن لباسهایی با آستین تنگ روی محل فیستول ممنوع است.

- به پرسنل و تیم پزشکی نا آشنا با وضعیتتان یادآوری کنید که از دست دارای فیستول ، خون گیری ، اندازه گیری فشار خون ، تزریق دارو و سرم انجام ندهند.

علائمی که باید به پزشک اطلاع داد

- در صورت وجود تب و لرز ،خونریزی ، افزایش درجه حرارت موضعی ، ترشح چرکی از محل فستول ، قرمزی ، تغییر رنگ (کبودی و خون مردگی) و درد یا عدم وجود لرزش یا ارتعاش در محل فیستول را فوراً به پزشک اطلاع دهید.